

Vážení diváci, dnešním večerem se Čertova divadelní brázda dostává do své poloviny. Do Sázavy poprvé zavítal soubor Zmatkaři z Dobronína se svou úspěšnou komedií „Uděláte mi to znovu?“ z prostředí plastické chirurgie. Ve Vosk(n)ovinách se i dnes vracíme k předchozímu představení, komornímu dramatu „Kyanid o páté“. Jak obstála tato hra v očích Oldy Randuly se dozvíme z jeho recenze, ale nebudeme ochuzeni ani o povídání Milana Štědří či o novinku – soutěž zvědavého diváka, kde právě diváci mají možnost položit otázku akterům viděného představení. V pozvánce na další představení se dozvíme nejen o dubnové hře, ale i o změně programu v květnu. Druhá strana divadelního plátku je naplněna zajímavými rozhovory s režisérem a herečkou hry „Kyanid o páté“ a minianketkou se sázavskými divadelníky. Užijte si dnešní představení. Děkujeme, že chodíte do divadla a podporujete tak amatérské soubory.

Kyanid o páté

Od představení s názvem „Kyanid o páté“, titulem jako vystřiženým ze seznamu detektivních komedií, které k nám přivezl Divadelní soubor Vojan Desná – Mladá haluz, jsem pochopitelně očekával kousek plný bláznivého humoru – no čekali byste od „Mladé haluze“ něco vážného? Ale byl jsem z toho na haluzi už ve chvíli, kdy jsem se doslechl, že diváci budou sedět na jevišti a že jde o hru „komorní“.

Já tady ty změny nemám rád. V hledišti má divák svůj dyštanc, svoje soukromí, herci na něj neprskají a není tak snadné ho fyzicky zatáhnout do nějaké jevištní akce. Nicméně nadále jsem se bránil dozvědět se o hře něco víc, protože nejraději jsem v roli diváka nedotčeného, který na sebe nechá plně zapůsobit představení samotné – a teprve potom se pídím.

Účinek onoho nezvyklého uspořádání, dozajista zamýšlený, se dostavil okamžitě. Diváci s dvěma herečkami doslova sdíleli jeden pokoj a do zdánlivě strohé scény vybavené jen pár kusy nábytku a žádnými kulisami se rázem smrskl celý svět, celé dva nelehké osudy dvou dam, jež se v jednom momentě protnuly, aby vzájemně vychýlily své životní trajektorie neočekávaným způsobem a navždy.

Stejně jako já jsem nyní přešel z popisu scény do děje hry, stejně rychle a nepozorovaně byli diváci vtazeni ze svých improvizovaných míst do rozjitřeného dramatu dvou žen. A pokud to ostatní spoludiváci cítili stejně jako já, pak byli zcela pohlceni dějem skromným na zvraty či akci, ale hlubokým a bohatým na všechno to, co se stalo od daleké minulosti do této chvíle, a co se, možná, stane dále. Byli jsme jen svědky oné srážky dvou charakterů, onoho záblesku a jen útržkovitě a postupně jsme se dozvěděli, co k ní vedlo. Ale – a to, přiznám se, mám rád – co se dělo potom, co následovalo, „jak to dopadlo“, těmto otázkám zůstal otevřený celý vesmír odpovědí a „diváku, je to na tobě“.

Když dozněl potlesk, spontánně jsem do vzniklého ticha zavolal: „My chceme druhý díl“ a myslím, že jsem v ten moment vyjádřil pocity mnohých. A ze zákulisí se ozvalo jen: „Teď je to na vás“. Lepší třešničku na dortu jsem nemohl chtít. Skvělý zážitek, skvělé představení, výtečné herecké výkony, naprosto deprimující děj, ale děkuji, dámy, že jste nám nechaly poblíkat ono světylko na konci tunelu. OR

Jiří Voskovec a Sázava

Jiří Voskovec i v Americe neustále vzpomínal na svoji milovanou Sázavu, jak zaznamenala z dopisů jeho neteř Adrienu Borovičkovou, autorka vynikající knihy Voskovec & Wachsmann: „Pozdravujte nastávající sázavské léto, které mi bude scházet přes příboj Pacifiku, Pomalovanou poušť a staré španělské misie a věnujte mi přátelskou vzpomínku, až lehce falešný zvon kláštera spustí kulhavé poledne skrze chvějící se vzduch nad Otočnicí. Hodina schnoucích plavek, koprové omáčky a bílé vody v řece, hodina strachu ze zmijí, bosých nohou v prachu silnice pod kapličkou. Hodina polednice. Tak vidíte, co prej mám psát, a najednou začnu dělat sázavského Klostermanna. A stejně chci na měsíc do Sázavy a hotovo.“

V dopise Adrieny ze září 1963, ze Stratfordu Connecticut, kde to bylo u moře stejně jako sázavská chalupa u řeky: „Jsem příponastydlý a dneska sedím u krbu a polehávám pod duchnou a připadám si úplně jako za starých časů v sázavské chalupě. Místo z Důlí jde vlhkost od podlahy, jak příliv stoupá.“

Ani na sázavského světce Jiří nezapomněl. V jednom dopise otci napsal: „Zaplať Krliš a svatý Prokop, že v užším kruhu rodinném je všechno O.K.“

A v dopise básníku Petru Královi z 26. 6. 1960, který byl vytištěn v roce 1992 v Divadelních novinách: „A Pánbu Vám požehej, že máte rád Sázavu. Mně osobně může být Praha ukradena, ale po Sázavě bude brečet na smrtelný posteli – to je údolí Světla a Hvězd.“ MŠ

... pozvánka na duben a květen

pátek 25. 4.: **Kuřačky a spasitelky**

Divadlo V Roztocké, Jilemnice

V dubnu si nenechte ujít hořkou komedii, ve které čtveřice sourozenců hledá po smrti otce své místo v životě. Každý sám a přitom stále spolu. Ve společném domě žijí s bratrem tři neprovdané sestry, které různým způsobem usilují či naoko neusilují o obyčejné lidské štěstí. Jedna se tváří, že i „bez té předpotopní šmíry zvané manželství“ lze žít naprosto plnohodnotný život, druhá pročítá inzeráty, chodí na různé duchovní kurzy (a mezitím pochlastává) a třetí se nedokáže rozhodnout mezi kariérou a sympatickým spolužákem z konzervatoře...

pátek 16. 5.: **Prokletí nefritového škorpióna**

Mrstá Prstá Juniors, Kouřim

V květnu nás čeká oproti původnímu programu změna. Českobudějovický soubor nakonec nemůže se svým představením přijet, nicméně věříme, že jejich zpracování detektivky „Past na myši“ ještě v Sázavě uvidíme.

Přivítáme soubor z Kouřimi, který v loňském ročníku Voskovec Sázavy získal cenu diváků za nejlepší představení. Máme se tedy na co těšit. Uvidíme bláznivou komedii Woodyho Allena, ovšem jako vždy v originální úpravě souboru. Významnou roli sehráje hypnóza. Pojišťovně North Coast nastávají těžké časy, několik klientů bylo oloupeno o šperky nesmírné hodnoty a slovný vyšetřovatel Briggs si neví rady. Do toho se v pojišťovně objevuje nová expertka na efektivitu, která chce Briggsovy staromódní metody nemilosrdně inovovat.

V(n) SOUTĚŽ Soutěž zvědavého diváka

Nenechte si po dnešním představení ujít příležitost vyhrát dvě volné vstupenky na jedno ze dvou zbývajících představení Čertovy divadelní brázdy. Co musíte pro výhru udělat? Stačí jen být zvědavým či zvědavým divákem a mít trochu toho štěstíčka...

Během představení jistě narazíte na něco, na co byste se chtěli Zmatkaři z Dobronína zeptat. Položit otázku můžete kterémukoliv herci či herečce. Po představení si vezměte ve foyer divadla soutěžní lístek, na který otázku zformulujete. Připište také, komu ji pokládáte a lístek vhodte do soutěžního boxu. Z odevzdaných otázek bude náhodně vylosována jedna. Autor/ka otázky se samozřejmě dočká odpovědi, která bude otištěna v následujícím čísle Vosk(n)ovin a zároveň získá dvě vstupenky na jedno ze zbývajících představení letošního ročníku Čertovy divadelní brázdy, dle vlastního výběru.

Výherce soutěže k představení „Kyanid o páté“ od DS Vojan Desná – Mladá haluz:

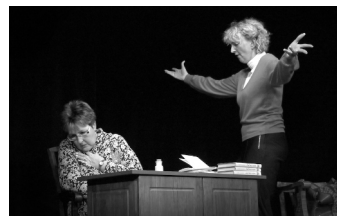
František P. se ptá Vlad'ky Kodouskové, představitelky role spisovatelky Zofie: **Byl koňak pravý?**

Vlad'ka K.: Nebyl. Samozřejmě bych tam pravý koňak chtěla, ale protože řídím, tak to nejde. Takže tam byl čajík, který nám vaří vždycky můj manžel.

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní spolek VOJAN Desná – Mladá haluz je nová a mladá větev původního Vojanu. Ochetnické divadlo v Desné má tradici od konce 19. století, nástup nové divadelní generace se datuje od roku 2005. Tehdy postupně došlo ke spojení Vojanu a tanvaldského „dramatáku“ Ulita. Pod hlavičkou Vojan Desná – Mladá haluz se hraje od roku 2008. Mladá haluz se soustředí převážně na pohádky a komedie.

Kyanid o páté je komorní drama Pavla Kohouta podle literární předlohy Tercie Werbowski. Sázkavští diváci byli svědky osudového setkání dvou žen, které svedly dohromady netušené vazby z minulosti. Herecký koncert vtáhl všechny do děje velmi intenzivně, neboť diváci seděli na jevišti. Drama plné zvrátů zároveň diváky vedlo k zamyšlení nad vlastními životními hodnotami a osobní statečností.

Rozhovor s Lukášem Frydrychem, režisérem představení Kyanid o páté

Jaká byla Tvá cesta k divadlu?

Jako malý chlapec jsem s babičkou hodně chodil do divadla, hlavně na nedělní pohádky, později na nějaké komedie... a jak šel čas, tak jsem vyslovil přání... Babička nejdřív našla kontakt na loutkové divadlo, ale věděl jsem, že tam nechci a pak jsme získali kontakt na ochotníky, tenkrát ještě v Jablonci nad Nisou, odkud pocházím. Tím to začalo, rolí Volšovečka v pohádce „Jak se stal Rumcajs loupežníkem“.

Toužil jsi být hercem, stal ses jím. Jaký je ale Tvůj důvod pro režii?

Byl to logický krok. Po několika velkých rolích jsem věděl, že si chci na chvíli odpočinout a z jeviště slézt. Naopak, po těch x letech, jsem věděl, že naše šéfová Vladka Kodoušková (představitelka role spisovatelky Zofie; pozn. red.) by měla na jeviště vyjít. Tak jsem měl tu drzost slézt, vzít do ruky režisérskou knížku a obsadit Vladku.

Proč jsi sáhl zrovna po „Kyanidu o páté“?

Hledal jsem hru, kde by měla hlavní roli Vladka. Věděl jsem, že musím najít hru pro Vladku a zároveň něco menšího, protože bych si asi, jako svou režijní prvotinu, netroufl na dvacetí, třicetičlenný soubor, který jsem tenkrát stejně ani neměl. Začal jsem hledat, až jsem na stránkách Divadelního ústavu proklíkával herečky typově nebo věkově podobné Vladce, kde jsem v dlouhém seznamu narazil na Vlastu Chramostovou. Vytáhl jsem si její rejstřík, najednou tam bylo napsáno Pavel Kohout, „Kyanid o páté“. Tenkrát jsem ještě našel záznam představení z Divadla Kolowrat. Ve chvíli, kdy jsem viděl první tři minuty, jsem věděl, že mám hru. Hledal jsem druhou herečku a našel jsem lvu,

se kterou se pochopitelně známe, protože hostovala několikrát v Desné.

Líbil se mi hudební doprovod, který byl s hrou provázán. Jak vznikl?

Díky přátelům z Jilemnice, Tomáši a Luce Václovým, kteří k vám mimochodem přijedou s hrou „Kuřačky a spasitelky“. Nakontakovali mě se svým kamarádem ze souboru, s Jirkou Markalousem, muzikantem, který vyrábí i hudební nástroje. Já jsem akorát věděl, že chci mít jako ústřední nástroj violu. On pak poslal několik stop, ze kterých jsme vybírali a zasadili jsme je do hry. Takže za hudbou stojí génius Jirka Markalous.

Letos se slaví 120 let od narození J. Voskovce. Co se Ti vybaví, když se toto jméno řekne?

Já ty chlapce miluju. Když jsem vnímal obecně televizní a divadelní tvorbu, tak jsem pochopitelně musel narazit na jména Voskovec a Werich. Přiznávám se, že Werich je pro mě, i dříve jako pro kluka, známější. Ale pak už si je člověk spojuje do dvojice. Co pro mě byl velký zážitek - byl jsem na představení Divadla Kampa „Werich...“ Voskovec je pochopitelně nutností pro jeho životní příběh.

Rozhovor s Ivou Halamovou, představitelkou novinářky Iréne

Jak jste se dostala k divadlu?

Jsem z Lučanského spolku divadelního, kam tenkrát přišla Jana Kouřilová, sestra Vladky (Kodouškové, pozn. red.), že chce obnovit divadlo, které v Lučanech spoustu let nebylo. Tak jsme se daly dohromady.

Jak se Vám hraje role Iréne?

Hraje se mi dobře, je to vlastně moje první zkušenost s dramatem, protože do té doby jsme hráli vždycky jenom komedie. Musím říct, že nejsilnější zážitek, jaký jsem kdy z představení měla, byla právě premiéra „Kyanidu“ v Desné. To pro mě byl nejužasnější zážitek, jaký jsem na prknech zažila.

Prozradíte nám důvod, proč?

Protože drama. Já si myslím, že se hodně spolky bojí dramatu. Ochotníci hrají povětšinou komedie, protože si myslí, že je diváci chtějí. Oni, to je pravda, je chtějí, ale myslím si, že drama dá divákovi jiné emoce, silnější emoce, hlubší emoce, dovede diváka k tomu, aby přemýšlel o tom, co se na jevišti děje a co se děje v něm.

A co zpracování emoci? Když jste šla ze zkoušky, promítlo se nějak, že zkoušíte drama?

My jsme ze začátku hodně povídali, nezkoušeli jsme klasicky text. Hodně jsme na tom pracovali. A vím, že ze začátku zkoušení jsem z těch zkoušek odcházela taková trochu převálcovaná tím, co ze mě vypadávalo. A i proto s Vladkou, když končíme, tak máme dané, že se na sebe usmíváme, abychom se zase vrátily zpátky do toho, že jsme kamarádky, že nejsme ty zneprátené postavy na jevišti.

Jste zvyklé hrát v takto komorním prostoru? Jaké to je?

Že jsme byly i s diváky na jevišti, tak to bylo úplně poprvé. Už jsme to hrály v prostoru, který byl bez jeviště, to ano. Ale tohle bych řekla, bylo úplně nejbližší. Já jsem to brala jako výzvu, že s Vladkou musíme hrát spolu a nesmíme diváky vnímat. Mám problém, že když se podívám do diváků a navážu oční kontakt, tak mě to hodně vyruší, ale tady se mi, i když byli diváci blízko, dařilo, že jsem se dívala někam skrz ně a bylo to v pohodě. Tady byli diváci skvělí. Bylo opravdu krásné ticho, nikdo nás nerušil.

Co se Vám vybaví, když se řekne Jiří Voskovec?

Mně se vybaví dvojice Voskovec a Werich. Určitě k Werichovi mám blíž, znám ho, znám jeho pohádky. Jeho projev, na divadle i ve filmu, se mi hrozně líbí. Je takový... zvláštní, neumím to popsat, ale mám ho ráda. A Voskovec tím, že pak už z té dvojice vypadnul, tak ho mám upozaděného.

Ptáme se sázavských divadelníků...

Jak se Ti představení „Kyanid o páté“ líbilo?

- Zaujaly mě herecké výkony, obzvlášť výkon herečky v roli spisovatelky. Chvillemi jsem ale ztrácela pozornost...
- Mně se představení líbilo moc. Přišlo mi dobře zpracované, protože netlačí na pilu. Nechá diváka si to prožít v klidu a netlačí z něj slzy.
- Samotný příběh byl hodně silný, dokázal mě několikrát překvapit. Za mě to bylo dobře zvládnuté drama.
- Musím říct, že příběh se mi velmi líbil. Chyběly mi tam ale emoce, které se na mě nepřenesly. Byl to takový odmluvený text.
- Zajímavé představení, hodně vážné.
- Jsem moc ráda, že jsme měli opět příležitost vidět i jiný žánr, než je komedie.

Která z postav dnešního představení by Tebe osobně herecky lákala?

- Trošku jsem o tom přemýšlela... každá role má něco do sebe. Nejdřív jsem si myslela, že bych si chtěla zahrát Zofii, ale pak jsem si říkala, že Iréne má daleko víc výrazných hereckých poloh. Takže bych si chtěla zahrát Iréne.
- Myslím si, že obě postavy jsou zajímavé zhruba nastejno.
- Chtěla bych si zahrát tu mladší ženu. Přišlo mi, že měla víc hereckých poloh.
- Vybrala bych si roli Iréne, protože se mi jeví jako herecky pestřejší.
- Víc by mě lákala role Iréne. Dokázala jsem se do ní asi víc vcítit.

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.